

VARSAVALVONTA

Varsomisen merkkejä

- vahatipat noin 48h ennen varsomista
- muutokset maidossa:
 - o varsomisen lähestyessä
 - hunajanvärinen, paksu erite
 - → vetinen, harmaa
 - → vetinen valkoinen (12-24h ennen varsomista)
- maidon pH:n lasku alle 7
- ruumiinlämmön lasku 0,8-1°C 3-4h ennen varsomista

Varsomisen vaiheet

1. Avautumisvaihe

- kohdun supistelu alkaa, kohdunkaulan avautuminen
- kesto 0,5h-2h
- oireita: levottomuus, hikoilu, rauhattomuus

2. Ulostyöntövaihe

- allantois=uloin sikiökalvo puhkeaa
- → sikiövedet tulevat
- → ulostyöntövaihe alkaa
- normaalisti 10-20 min
- HOX! Jos 30 min → kiire!
- varsaa voi auttaa ulos (veto alaviistoon kinnertä kohti) niin, että rintakehä on ulkona, ei enempää, antaa takajalkojen olla sisällä + napanuoran kiinni
- SOS: varsa tulee virheasennossa (0/1/3/4 jalkaa, takajalat edellä, "red bag delivery" (istukka irti/istukan väri punainen) ym) → nopea reagointi on avainasemassa! soita ja pyydä apua/neuvoja

3. Jälkeisvaihe

- viimeistään 2-3h syntymästä
- tarkista, että kokonaiset
- jos ei kokonaiset tai ei irtoa → soitto ell

VARSOMISAIKATAULU

PVM: _____

TAMMA

SIKIÖVEDET KLO: _____

VARSA SYNTYNYT KLO: _____

JÄLKEISET IRRONNEET: _____

KOKONAISET? KYLLÄ / EI

TAMMAN MADOTUS (IVERMEKTIINI) KLO: _____

→ annetaan varsomisen yhteydessä *Strongyloides westeri*-tartunnan ehkäisemiseksi, tarttuu varsaan emän maidosta

VARSA

JALKEILLA KLO: _____

ENSIMMÄINEN TERNIMAITO KLO: _____

MÄÄRÄ: _____

PULLOSTA / NISÄSTÄ

VARSAPIKI KLO: _____

EKA PISSA KLO: _____

SEURATTAVA ERITYISESTI
ORIVARSOILLA!

VARSAN TÄRKEÄT ETAPIT SYNTYMÄN JÄLKEEN

- 15-30 min: virkeä, imurefleksi
- 30 min: yrittää jalkeille
- 2h: imee maitoa
 - o ensimmäisen 6h aikana min 1,5l hyvälaatuista ternimaitoa
- 12 h: varsapiki
- 6h: orivarsa pissannut
- 12h: tammavarsa pissannut
- 18-24h: vasta-ainetestä, ota yhteys varsomisen jälkeen eläinlääkäriin
- desinfioi navan tynkä päivittäin laimennetulla betadinella, kunnes kuiva

VARSAN ELINARVOT	VASTASYNTYNYT	VANHEMPI VARSA
RUUMIINLÄMPÖ	37,2-39°C	37,2-39°C
SYDÄMEN SYKE	60-120 x/min	60-80 x/min
HENGITYSFREKVENSSI	30-60 x/min	20-40 x/min
KAPILLAARIEN TÄYTTYMISAIKA	1-2sek	1-2sek